
[p1]

+

Bruges, le 14. Février 1874.

Mon cher Monsieur,

Vous trouverez au verso de la présente les renseignements que vous me demandez au sujet du [Révérend Père] De Foordt.¹

Mr Duclos m'a communiqué le passage de votre lettre relatif à R.d.H.² vous paraissez ne pas avoir compris le cher collègue. Ce que Mr Duclos demande, d'accord avec moi, c'est que vous renonciez purement et simplement à tout droit quelconque, que vous pourriez avoir conservé sur R.d.H. J'ose vous prier en conséquence de bien vouloir signer le petit acte ci-inclus, et de me le retourner.

.....

- 1 In een [brief van Guido Gezelle aan Adolf Duclos van \[13/02/1874\]](#) schrijft Gezelle dat hij bezig is met onderzoek naar de geschiedenis van de Kortrijkse Armkamer, wat veel werk vraagt. Hij vraagt Duclos o.m. om informatie over pater "D. P. Dufoordt", de procurator van de Augustijnen in Brugge, die in maart 1784 in Kortrijk een preek hield voor de Armkamer. Gezelle wil weten waar en wanneer pater De foordt geboren en overleden is en vraagt aan Duclos of hij dit kan navragen bij Ernest Rembry. De Kortrijkse Armkamer, voorloper van het OCMW, werd op 9 december 1774 gesticht. Op 1 maart 1874 werd het honderdjarig jubileum gevierd. Guido Gezelle was door burgemeester Henri Nolf gevraagd om de geschiedenis te schrijven. Die is niet verschenen.
- 2 In 1865 richt Guido Gezelle samen met James Weale het West-Vlaamse weekblad *Rond den Heerd* op. Na enkele maanden komt er een einde aan hun samenwerking, en in 1871 draagt Gezelle, om gezondheidsredenen, de redactie over aan Adolf Duclos. Wanneer Duclos in 1874 de Gilde van Sinte Luitgaarde wil oprichten, verzoekt hij Gezelle om een verklaring te ondertekenen waarin hij afstand doet van alle rechten op Rond den Heerd. (C. Verstraeten, *De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Ernest Rembry 1872-1899*. Gent: Cultureel Documentatiecentrum Rijksuniversiteit, 1987, p.188-189).

Vous savez mon, cher Monsieur, dans quel état se trouvaient les finances de R.d.H., lorsque vous nous avez confié l'oeuvre, vers la fin de 1870. Il n'y avait pas un liard en caisse³ et il s'agissait, dès le lendemain, de faire honneur à une note de Mr Gailliard. L'oeuvre se trouvait en outre en face de deux créances, dont une de 200 fr. au profit de Mr Delescluze,⁴ et une autre de 200 fr., au profit de Mr Weale.

Le registre aux abonnements était dans un désordre complet si bien qu'il a fallu plus d'une année d'efforts et de recherches pour

..... [p2]

tirer les choses au clair.

A l'heure qu'il est, toutes les dettes sont payées, et la créance Weale est effacée. Pour obtenir ce résultat, il a fallu sonner à bien des portes et se donner un mal incroyable, car vous savez, mieux que personne, que les cotisations des abonnés suffisent, à grand'peine, à couvrir les frais d'impression et de gravure.

L'oeuvre, grâce aux efforts et à la persévérance héroïques de Mr Duclos, est en pleine voie de prospérité. Ce n'est pas à dire qu'il s'agisse de partager des bénéfices; des améliorations importantes ont été apportées au côté matériel de la feuille, et, tandis que tout renchérit, le prix d'abonnement reste stationnaire. Aussi sommes-nous heureux de pouvoir nouer ensemble les deux bouts de l'année, estimant, avec St François de Sales, que "ne rien devoir, est une grande richesse." R.d.H. a été dès l'origine, pas n'est besoin de vous le dire, c'est encore aujourd'hui et ce sera toujours une oeuvre de pur dévouement.

.....

- 3 Toen Adolf Duclos de leiding over *Rond den Heerd* op zich nam, verkeerde de financiële situatie in een zorgwekkende toestand. Guido Gezelle zelf had hier veel zorgen over gehad. Duclos zou echter orde op zaken stellen. Vanaf 1872-73 zou hij werken aan de oprichting van een steunfonds en al snel financiële ondersteuning ontvangen van zowel de Staat als de Provincie. (C. Verstraeten, *De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Ernest Rembry 1872-1899*. Gent: Cultureel Documentatiecentrum Rijksuniversiteit, 1987, p.189-190).
- 4 Voor Delescluze bestemd is vermoedelijk de [brief van Gezelle van 11/06/1870](#) die betrekking heeft op die schuld: "Gij hebt, dat wete ik, eene schulderkennisse onder de hand geteekend Weale. en die hij u persoonlijk schuldig is; hij is tegen alle recht en overeenkomste uitgescheid en heeft mij de 200 fr. in rekeninge gebracht. Hoe die zake staat zou hij u best kunnen zeggen; in allen gevalle en weiger ik geenszins 't geen gij vraagt, te weten indien 't na onderzoek recht en goed bevonden wordt.' (Jub., R.K.J., p. 263)." (C. Verstraeten, *De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Ernest Rembry 1872-1899*. Gent: Cultureel Documentatiecentrum Rijksuniversiteit, 1987, p. 190-191).

Les considérants, que je viens de développer, vous diront si nous avons quelque droit au service réclamé de vous, et dont l'unique but est la consolidation de l'oeuvre, qui vous doit son existence.

Il va de soi, mon cher Monsieur, que les livres qui vous appartiennent, vous seront scrupuleusement rendus; Mr Duclos en a dressé la liste,⁵ que vous

..... [p3]

trouverez jointe à la présente.

Retournez-moi, s'il vous plaît, dûment signé, l'acte en question, et agréez la nouvelle assurance de mon affectueux dévouement.

Tout vôtre,

Ernest Rembry

..... [p4]

Grimm. Rechtalterthümer, 1 vol

- Mythologie - 2 ?

- Etymologisch Woordenboek

Terwen

Verzameling Islandsche boeken

Dietsche Warande (onvolledig)

.....

5 In de [brief van 19/02/1874 van A. Duclos aan G. Gezelle](#) belooft hij de boeken aan Gezelle terug te bezorgen. De door hem opgesomde lijst blijkt echter onvolledig vergeleken met die in Rembry's brief. Zo ontbreken titels als *Serrure*, *Vaderlandsch Museum*, *Hones Popular Works*, *Hoboken Dr. Kuyl* en *Biblia Hebraica*. (C. Verstraeten, *De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Ernest Rembry 1872-1899*. Gent: Cultureel Documentatiecentrum Rijksuniversiteit, 1987, p. 191-192).

[*Gedichten*] Frans De Cort.⁶

Serrure. Vaderlandsch Museum (onvol.)

Idioticon Hamburgensis

Hones popular Works.⁷

Simrock. Deutsche Volkslieder.

Hoboken, d^f Kuyl.

Biblia Hebraïca

The Lamp, 2 vol.

English Woman in America

Schlegel's philosophy of history.

zijn er nog andere?

.....

6 Het is onduidelijk over welke bundel(s) het precies gaat. Op [21 oktober 1862 schrijft Guido Gezelle aan Frans De Cort](#) dat hij diens tweede reeks Liederens heeft gelezen (Antwerpen 1857). Enkele weken later, [op 2 december 1862, stuurde De Cort](#) zijn vertaling van De schoonste liederen van Robert Burns (uit het Schots vertaald, Brussel, 1862) naar Gezelle, gevolgd op [28 december 1866](#) door de bundel Zingzang.

7 Verschillende edities verschenen vanaf 1832 onder de titel *The Year book of daily recreation and information* (William Tegg), o.m. in 1866.

Briefbeschrijving

Verzender	Rembry, Ernest
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	14/02/1874
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Ernest Rembry 1872-1899 / door Caroline Verstraeten. - Gent : Cultureel Documentatiecentrum Rijksuniversiteit, 1987, p.36-38

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 enkel vel; 1 dubbel vel, dubbel vel: 137 mm x 105 mm; enkel vel: 212 mm x 132 mm papier, wit, vierkant geruit; bijlage:papier, wit papiersoort: 4 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	4992
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.11310

Inhoud

Incipit	Vous trouverez au verso de la présente les ren-
Tekstsoort	brief
Talen	Frans

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	14/02/1874, Brugge, Ernest Rembry aan [Guido Gezelle]
Editeur	Rik Van Gorp; Marc Carlier (research); Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be.

Citeren Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
